

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱۳۹۱

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی

نام کتاب : فارسی پنجم دبستان - بنویسیم - ۲۰/۱

مؤلفان : پریچهر جبلی آده، دکتر حسن ذوالفقاری، اسماعیل سالمی، دکتر محمدرضا سنگری،

غلامرضا عمرانی، دکتر حسین قاسم‌پور مقدم، محمد میرکیانی و فرح نجاران

ویرایش : واحد ویرایش دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره‌ی کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی

مدیر هنری : مجید ذاکری‌یونسی

طراح گرافیک و طراح جلد : امیر نساجی

تصویرگران : محمدحسین تهرانی، مانا نبوی فرهمند

طراح خط رایانه‌ای : کامران انصاری

صفحه‌آرا : مریم نصرتی

ناشر : اداره‌ی کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱ ، دورنگار : ۰۹۲۶۶-۸۸۳۰ ، کدپستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب سایت : www.chap.sch.ir

چاپخانه : شرکت افست «سهامی عام» (WWW.Offset.ir)

سال انتشار و نوبت چاپ : چاپ هشتم ۱۳۹۱

حق چاپ محفوظ است.

ISBN 964-05-1426-8

شابک ۹۶۴-۰۵-۱۴۲۶-۸

سروهای سرفراز آمدند
عاشقان به پیشواز آمدند

تا تو ای بهار تازه آمدی
مثل رودخانه‌های پرخروش

****

باغ‌ها بهار شد زبوی باد
آفتاب را به دشت هدیه داد

دسته‌دسته گل شکفت درزمین
آسمان برای چشم‌روشنی

مقدمه

- ۲ درس اول ● الهی ●
- ۶ فعالیت‌های تکمیلی ●

فصل اول: نهادها

- ۸ درس دوم ● دوست صمیمی و دانا ●
- ۱۱ انشای هفته ●
- ۱۲ درس سوم ● کتاب‌های مرجع ●
- ۱۷ انشای هفته ●
- ۱۸ فعالیت‌های تکمیلی ●

فصل دوم: بهداشت

- ۲۰ درس چهارم ● سرودی برای پاکی ●
- ۲۵ انشای هفته ●
- ۲۶ درس پنجم ● شجاعت ●
- ۳۰ انشای هفته ●
- ۳۱ فعالیت‌های تکمیلی ●
- ۳۲ درس ششم ● آزاد ●

فصل سوم: اخلاق فردی و اجتماعی

- ۳۶ درس هفتم ● این گونه باشیم ●
- ۴۰ انشای هفته ●

۴۱	فعالیت‌های تکمیلی	●
۴۲	خدمت به مردم، عبادت است	●
۴۵	انشای هفته	●
۴۶	تو نیکی می‌کن و در دجله انداز	●
۵۱	انشای هفته	●
۵۲	فعالیت‌های تکمیلی	●

فصل چهارم: دانش و دانشمندان

۵۴	داستان یک بیمارستان	●
۵۹	انشای هفته	●
۶۰	رایانه	●
۶۴	انشای هفته	●
۶۵	فعالیت‌های تکمیلی	●
۶۶	دو ستاره‌ی درخشان	●
۷۰	انشای هفته	●

فصل پنجم: دینی

۷۲	روزی که باران می‌بارید	●
۷۶	انشای هفته	●
۷۷	فعالیت‌های تکمیلی	●
۷۸	طوفان نوح (علیه السلام)	●
۸۲	انشای هفته	●

فصل ششم: ملی و میهنی

- ۸۴   درس پانزدهم   ●
            سرود ملی   ●
- ۸۸   انشای هفته   ●
- ۸۹   فعالیت‌های تکمیلی   ●
- ۹۰   درس شانزدهم   ●
            آریوبرزن   ●
- ۹۴   انشای هفته   ●

فصل هفتم: طبیعت

- ۹۶   درس هفدهم   ●
            صدای پای بهار   ●
- ۱۰۰   انشای هفته   ●
- ۱۰۱   فعالیت‌های تکمیلی   ●
- ۱۰۲   درس هجدهم   ●
            اگر طبیعت زیبای ایران نباشد،...   ●
- ۱۰۶   انشای هفته   ●

فصل هشتم: هنر و ادب

- ۱۰۸   درس نوزدهم   ●
            حافظ   ●
- ۱۱۲   انشای هفته   ●
- ۱۱۳   فعالیت‌های تکمیلی   ●
- ۱۱۴   درس بیستم   ●
            نگارگر   ●
- ۱۱۷   انشای هفته   ●
- ۱۱۸   درس بیست و یکم   ●
            آزاد   ●
- ۱۲۱   فعالیت‌های تکمیلی   ●
- ۱۲۲   درس بیست و دوم   ●
            گل‌هایی از گلزار ادب   ●
- ۱۲۶   انشای هفته   ●

پروردگار بزرگ و مهربان را سپاس می‌گوییم و امیدواریم با لطف خویش در همه‌ی مراحل آموزش و یادگیری، یاریگر ما باشد.

معلم عزیز و آموزگار گرامی، برای ژرفا بخشیدن به یادگیری و کمک به جریان آموزش، توجه به نکات زیر، ضروری است:

۱- در این کتاب (بنویسیم) به هنگام آموزش، به رویکرد تحلیلی و در کتاب بخوانیم به رویکرد کلی توجه داریم اگرچه در برخی از بخش‌های هر دو کتاب به تناسب موضوع، به هر دو رویکرد نیز توجه شده است.

۲- خطّ تحریری که در متن درس‌های بخوانیم به کار گرفته شده است، سرمشق نوشتار دانش‌آموزان در این کتاب است. فعالیت‌های رونویسی و تمرین‌های نوشتن در حدّ لازم برای تقویت خط و افزایش توانایی زیبانویسی گنجانده شده است.

۳- با توجه به این که فعالیت‌های متنوع نوشتاری برای خطّ تحریری در این کتاب پیش‌بینی شده است، نیازی به دفتر مشق جداگانه و تمرین‌های اضافی نیست، مگر در شرایط خاص، که آموزگاران محترم با هماهنگی و بر پایه‌ی تشخیص خود عمل می‌نمایند.

۴- برای آشنایی دانش‌آموزان عزیز، با خطّ خوش و زیبانویسی و گونه‌های مختلف نوشتن، برخی از واژه‌ها به هر دو شکل «نسخ» و «تحریری» در متن درس نوشته شده است مانند فجر و فجر. لازم است در آموزش به این دو صورت نوشتاری توجه شود. اما در ارزش‌یابی درس املا آن چه مهمّ است درست‌نویسی شکل املائی کلمات است نه نوع خطّ آن، بنابراین املائی کلمه‌ی فجر یا فجر هر دو صحیح است.

۵- صفحه‌ای سفید با عنوان «فعالیت‌های تکمیلی» در پایان هر درس گنجانده شده است. آموزگاران محترم می‌توانند بنا به تشخیص خود و نیاز یادگیری دانش‌آموزان، تمرین‌های متنوع و مناسبی را طراحی کنند. به این ترتیب آموزش و ارزش‌یابی درس املا در برگه یا دفتری مستقل انجام خواهد گرفت.

۶- خانه‌های خالی (جدول) کنار صفحه‌ها بیانگر ارزش‌یابی توصیفی (کیفی) از عملکرد دانش‌آموز است.

این کتاب، هماهنگ با تغییرات بخوانیم پایه‌ی سوم، در شورای برنامه‌ریزی و تألیف و کار گروه ویژه‌ی دوره‌ی ابتدایی گروه زبان و ادبیات فارسی بازنگری شد. از همه‌ی آموزگاران و کارشناسان که در این کار ما را همراهی کرده‌اند، سپاس‌گزاریم.

گروه زبان و ادبیات فارسی

دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی

الهی

۱

جمله‌های زیر را کامل کنید.

- ۱- الٰهی، تو بخشنده و مهربانی؛ زیرا .....
- ۲- خدایا، تو را دوست دارم و .....
- ۳- وقتی آماده‌ی خواندن نماز می‌شوم، .....

۲

با هریک از کلمه‌های داده شده، جمله‌ای بسازید. معنای کلمه‌ها را نیز در مقابل آن‌ها بنویسید.

خطا

فضل

.....

.....

.....

از متن درس، کلمه‌های منادا را پیدا کنید و بنویسید.

.....

مانند نمونه جدول را کامل کنید و با کلمه‌های جدید جمله بسازید.

جمله	کلمه
.....	زبان + ه ← زبانه
.....	گوش + ... ← .....
.....	دندان + ... ← .....

درس را بخوانید و چهار صفت برای خداوند پیدا کنید و بنویسید.

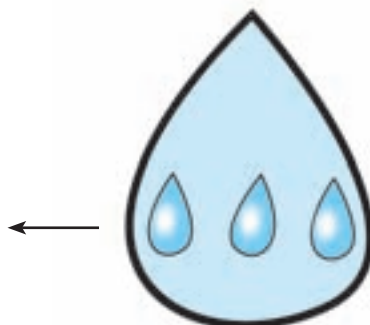
.....

از کدام قسمت درس بیش تر خوشتان می آید؟ آن را بنویسید.

.....

.....

ضرب المثل تصویر را بنویسید.

.....

.....

صفات زیر را به تصویر مناسب وصل کنید.

وسیع

استوار

پناور

ژرف

مرتفع

به کدام یک از کلمه‌های زیر، نشانه‌ی « َ نده » می‌توان افزود؟ بنویسید.

نیاز

روی

جوی

نویس

راز

شاد باشید

فصل اول

نهادها

دوست صمیمی و دانا

۱

به هریک از کلمه‌های زیر، «زده» اضافه کنید و با آن جمله‌ای بسازید.

.....	گرما	+	زده	←	گرما زده
.....	سر	+		←	
.....	شتاب	+		←	

۲

مخالف هریک از کلمه‌های زیر را بنویسید.

پیر	درون	دور
طولانی	شادی	وحشی

۳

یک نام زیبای دیگر برای درس انتخاب کنید و بنویسید.

.....

از زبان کتاب، سه سطر برای دوستان بنویسید.

.....

.....

.....

به هر یک از کلمه‌های زیر، «ترین» اضافه کنید و با آن‌ها جمله بسازید.

.....	دور + ترین ← .....
.....	نزدیک + ...
.....	پایین + ...
.....	کم + ...

با استفاده از کلمه‌های زیر، یک متن بنویسید.

ککشان‌ها - جنگل‌ها - دریا - قطب - آسمان - زندگی - هواپیما - کشتی

.....

.....

.....

جمله‌های زیر را به دل خواه کامل کنید.

..... کتاب‌هایی توانم سالم و تمیز باشم، اگر.....

..... کتاب بهترین دوست انسان است؛ زیرا.....

جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کنید.

الف - بعضی از تلفن‌ها دارای دستگاهی به نام ..... هستند.

پیام آور

پیام گیر

پیام رسان

ب - در گذشته، کبوترانی بودند که به آن‌ها کبوتر ..... می‌گفتند.

نامه آور

نامه گیر

نامه بر

قرار است در سردر نمایشگاه کتاب، جمله‌ای زیبا بنویسند. شما چه جمله‌ای پیشنهاد می‌کنید؟

موفق باشید

گزارشی درباره‌ی کتاب‌خانه‌ی
مدرسه‌ی خود بنویسید.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

* در انشای خود می‌توانید به موارد زیر اشاره کنید:

- ۱- فضای کتاب‌خانه
- ۲- چگونگی دریافت کتاب
- ۳- عضویت در کتاب‌خانه
- ۴- نوع کتاب‌ها و تعداد آن‌ها
- ۵- .....

کتاب های مرجع

۱

سه کلمه که یک جزء آن‌ها «نامه» باشد، بنویسید و با هر یک، جمله‌ای بسازید.

۲

از زبان یک کتاب مرجع، آن را معرفی کنید. (پنج خط)

.....

.....

.....

.....

.....

برای هریک از گزاره‌های زیر، نهاد مناسب بنویسید.

..... در مقابل آفتاب بخند زدند.

..... از مهم‌ترین منابع پژوهش و تحقیق است.

..... دانش انسان را گسترش می‌دهد.

برای هریک از نهادهای زیر، گزاره‌های مناسب بنویسید.

..... پاییز

..... من و رضا

..... کودکان پرشور و دانای ایران

هم‌معنی کلمه‌های زیر را بنویسید.

پژوهش

مشهور

اول

آغاز

متنوع

جواب

برای تصویرهای زیر، داستانی بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

هم خانواده‌ی کلمه‌های زیر را بنویسید.

مراجعه

تحقیق

راضی

تنظیم

جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کنید.

الف - می خواستم معنی کلمه‌ی قطور را بدانم؛ به همین دلیل، به .....
مراجعه کردم.

دایرة المعارف

لغت نامه

سفرنامه

زندگی نامه

ب - به کسی که می خواهد درباره‌ی یک موضوع علمی مطالعه کند.....
می گویند.

دانشگاهی

دانشمند

پژوهشگر

درس خوان

پ - گاهی در یک کار، از نظر دیگران استفاده می کنیم. به این کار.....
می گویند.

مشاوره

مبادله

معامله

مباحثه

بیت زیر را دوبار با خطّ زیبا بنویسید.

انیس کج تهبایی کتاب است   فروغ صبح دانایی کتاب است

.....

.....

بهداشت

سرودی برای پاک

۱

پنج جمله از زیباترین جمله‌های درس را بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

۲

کامل کنید.

کلمه	معنا	جمله
کوهسار		
چشمه سار		
آفریدگار		
شامگاه		
صحنه		

نوشته‌ی زیر را در یک بند کامل کنید.

صبح که از خانه بیرون آمدم، .....

.....

.....

.....

جدول زیر را کامل کنید.

کلمه	هم معنی	مخالف
ثروتمند		
جهل		
پاک		
مفید		

هر کلمه را با پسوند مناسب، ترکیب کنید و کلمه‌ای تازه بسازید.

کلمه	پسوند	سار	گر	نده	ا	ناک	مند	زار
گل								
گوی								
درد								
زر								
کوه								
دان								

ابتدا درس را بخوانید و سپس در یک بند بنویسید چه کنیم تا سالم و تندرست باشیم.

.....

.....

.....

.....

شعر و نثر زیر را یک بار با خطّ زیبا بنویسید.

می باش به عمر خود سحر خیز   وز خواب سحرگمان پرهیز

.....

اندک اندک خیلی شود و قطره قطره سیلی گردد.

.....

در شعر زیر قافیه‌ها را مشخص کنید و کنار هم بنویسید.

کی‌ام؟ چی‌ام؟ زین دارم
لباس رنگین دارم
ارزان و باارزشم
وسیلہی ورزشم
دود ندارم چه پاکم
بدون گرد و خاکم

.....

.....

.....

سلام، دوست دانا و شجاع

شجاعت

۱

پنج جمله‌ی مهمّ درس را بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

۲

مترادف کلمه‌های زیر را از درس پیدا کنید و در جاهای خالی بنویسید.

سراخام

نایسند

شتاب

آتش سوزی

باور

سخن

برای یکی از کسانی که تصویرش را می‌بینید، نامه‌ی کوتاهی بنویسید.

.....

.....

.....

.....

با استفاده از حروف ربط «که، و، اما» متن کوتاهی بنویسید.

.....

.....

متن زیر را یک بار با خطّ زیبا بنویسید.
 خنده بر ترس های دروغین، گام اوّل به سمت شجاعت است.

.....

با چهار کلمه ی «ترس، لنگه کفش، ماست، هیولا» متنی خنده دار یا یک لطیفه بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

خودتان را بعد از کسب یک موفقیت نقاشی کنید. (می‌توانید تصویر خودتان را در این جا بچسبانید و درباره‌ی آن بنویسید.)

توجه: این موفقیت می‌تواند در هر زمینه‌ای باشد (تحصیلی، ورزشی و ...).

موفقیت روزافزون باد

یکی از دو موضوع زیر را انتخاب کنید و درباره‌ی آن انشا بنویسید.*

■ شجاعت یک جنگلبان

■ شجاعت یک رزمنده

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

* برای نوشتن این انشا می‌توانید از موارد زیر استفاده کنید:

- ۱- قدرت تخیل خود
- ۲- کتاب‌های داستان
- ۳- الهام از فیلم‌ها یا خاطرات دیگران
- ۴- بیان تجربه‌های شخصی خود
- ۵- .....

اخلاق فردی و اجتماعی

سلام، دوست تلاشگر

این کوزه با شیم

۱

بند دوم و بند آخر درس را بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

۲

با کلمه‌های داخل جدول، جمله بسازید.

کلمه	جمله
شکیبایی	
بینایی	
دانایی	
موفقیت	
جوینده	

زمان فعل‌های هریک از جمله‌ها را در مقابل آن بنویسید.

– بزرگان با تحمل سختی‌ها به موفقیت رسیده‌اند.

– ما راه بزرگان را خواهیم پیمود.

– او با پشتکار، موفقیت فراوان به دست آورد.

– او با پشتکار، موفقیت فراوان به دست می‌آورد.

درباره‌ی یکی از تصاویر زیر، مطلبی بنویسید. (یک بند کافی است)

.....

.....

.....

.....

.....

تصویر یک شخصیت بزرگ را نصب یا نقاشی کرده، او را در دو جمله معرفی کنید.

.....

.....

.....

سه کلمه از درس پیدا کنید، سپس برای هر یک از آن‌ها دو هم‌معنی (مترادف) بنویسید.

ضرب‌المثل‌های درس را پیدا کنید و درباره‌ی یکی از آن‌ها توضیح دهید.

.....

.....

.....

.....

نهاد، گزاره و زمان فعل را در جمله‌های زیر مشخص کنید.

زمان فعل	گزاره	نهاد	جمله
			زهرا و رضا به گل‌ها آب می‌دهند.
			سخت‌کوش به موفقیت خواهد رسید.
			مردمان آزاده‌ی ایران زیر بار ذلت نمی‌روند.
			بهار، دانه‌ها را از خواب بیدار کرد.

چگونه باشیم؟*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

* در انشای خود می‌توانید به نکات زیر اشاره کنید:

- ۱- ویژگی‌های اخلاقی
- ۲- ویژگی‌های جسمانی و بهداشتی
- ۳- ویژگی‌های رفتاری با دیگران

سلام، دوست درست کار

خدمت به مردم عبادت است

۱

خلاصه‌ی درس را در دو بند بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

۲

با معانی متفاوت کلمه‌های زیر، جمله بسازید.

.....

.....

رسید

Three empty rectangular boxes stacked vertically, intended for writing.

کشید

۳

مفرد کلمه‌های زیر را بنویسید.

____	←	عُلیا
____	←	مطالب
____	←	اوایل

____	←	قلوب
____	←	مسائل
____	←	اعماق

۴

سه جمله بنویسید که مفعول داشته باشند.

Three empty rectangular boxes stacked vertically, intended for writing sentences.

۵

با فعل‌های زیر، جمله‌هایی بسازید که مفعول داشته باشند.

One empty rectangular box intended for writing a sentence.

خواندید

شنیدم

نشاندی

ساخت

۶

بیت زیر را دو بار با خطّ خوش بنویسید.

من از بینوایی نی ام روی زرد غم بینوایان رخم زرد کرد

.....
.....

۷

دو تصویر زیر را مقایسه کنید و درباره‌ی تفاوت‌ها و شباهت‌های آن‌ها یک بند بنویسید.

خدا یار و یاورتان

.....
.....
.....
.....

یکی از شخصیت‌های بزرگ محلّ
زندگی خود را معرفی کنید.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- * برای نوشتن این انشاء، کارهای زیر را می‌توانید انجام دهید:
- ۱- تحقیق و مطالعه درباره‌ی زندگی او
  - ۲- طرح چند سؤال و پاسخ به آن‌ها
  - ۳- منظم کردن پرسش‌ها و پاسخ‌ها
  - ۴- .....

تونگی می کن و در و جمله انداز

۱

خلاصه ی داستان را در پنج خط بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

۲

هر جمله را به شکل دیگر بنویسید. (مانند مثال)

اولین روز هر هفته فارسی داریم.

روز اول هر هفته فارسی داریم.

.....

پاییز سومین فصل سال است.

سال گذشته چهارمین سال تحصیلی خود را پشت سر گذاشتیم.

.....

هم معنی کلمه‌های زیر را از درس پیدا کنید.

می اندازی

پیدایش کردم

کشتیان

ساحل

غذا

بخشش

نیازمندان

نهاد، گزاره و مفعول را در جمله‌ها، مشخص کنید.

الف- فتح خود را به سوراخ انداخت.

ب- فتح شنا کردن را به خوبی نیاموخته بود.

پ- اسکاف هر روز بیست نان را در سینی بزرگی می گذاشت.

مفعول	گزاره	نهاد	
			الف
			ب
			پ

معنای عبارت‌های زیر را بنویسید.

الف - ملاحان به آب زدند. ....

ب - خود را به رودخانه سپرد. ....

پ - وی را از فرزندان خود نیز عزیزتر می‌داشت.

.....

ت - فتح لحظه‌ای از پای نشست. ....

بیت زیر را دوبار با خطّ زیبا بنویسید.

تو نیکی می‌کن و در دجله انداز   که ایزد در بیابانت دهد باز

.....

.....

مخالف حالت هر تصویر را زیر آن بنویسید.

هر دو کلمه را در یک جمله به کار ببرید.

شتابان، رودخانه

ثروت، دانش

مصرف، صرفه جویی

نان، آجر

حکایت زیر را بازگردانی کنید.*

«چنان شنودم که پیری صدساله، گوژپشت، سخت دوتاگشته و بر عصایی تکیه کرده، همی رفت. جوانی به تماخره وی را گفت: ای شیخ، این کمانک به چند خریده ای تا من نیز یکی بخرم؟ پیر گفت: اگر صبر کنی و عمر یابی، خود را ایگان یکی به تو بخشند، هر چند پرهیزی.»

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- * برای نوشتن این انشاء، به موارد زیر توجه کنید:
- ۱- به جای کلمه‌های قدیمی از واژه‌های امروزی استفاده کنید.
  - ۲- جمله‌ها را به شکل امروزی بنویسید.
  - ۳- .....

فصل چهارم

دانش و دانشمندان

داستان يك بيمارستان

۱

از روی بند آخر درس، يك بار بنويسيد.

.....

.....

.....

.....

۲

هم خانوادهی کلمه‌های زیر را بنويسيد.

	نقطه
	معلوم

	حفظ
	صبر

درباره‌ی یکی از تصویرهای زیر یک بند بنویسید.

ابوعلی سینا

گالیلئو

دکتر حسابی

ادیسون

.....

.....

.....

.....

.....

با کلمه‌های زیر جمله بسازید.

	بیمارستان
	دانشمند
	محیط زیست
	خون سردی

در جای مناسب در متن «را» اضافه کنید و آن را یک بار بنویسید.
 گلی زیبا دیدم که در حاشیه‌ی بوستان روئیده بود. دست دراز کردم تا آن را بچینم. دو ستم
 گفتم: اگر قرار باشد هر کس از بوستان گلی بچیند، نمی‌توان انتظار سرسبزی و زیبایی
 داشت. دیدم سخن درستی می‌گوید. از او تشکر کردم.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

درباره‌ی یکی از اختراعات بزرگ یک بند بنویسید.

.....

.....

.....

.....

مانند نمونه کامل کنید.

حسین بن علی	←	حسین پسر علی
فاطمه بنت اسد	←	فاطمه دختر اسد
موسی بن جعفر	←	.....
زینب بنت علی	←	.....
.....	←	جابر پسر حیان
.....	←	سکینه دختر حسین

برای جدول زیر سؤال بنویسید.

افقی:

- ۱- .....
 ۲- .....
 ۳- .....
 ۴- .....
 ۵- .....
 ۶- .....

عمودی:

- ۱- .....
 ۲- .....
 ۳- .....
 ۴- .....
 ۵- .....
 ۶- .....

	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
	ش	ن	ا	د			۱
ن		ا	ب			ت	۲
ق	ل			ا		ل	۳
ط	ب			ن		ف	۴
ه		م	ر			ن	۵
	ا	ن	ی	س			۶

مداخفاظ، دانشمنداآینه

درباره‌ی تصویری تخیلی انشایی بنویسید.*

ستارگان، فضا، سفینه‌ای که بچه‌ها درون آن سوارند.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

* برای نوشتن این انشاء به موارد زیر توجه کنید:

۱- مراجعه به کتاب‌های علمی و تخیلی

۲- فکر کنید شما سرنشین سفینه‌اید.

۳- از کتاب علوم خود استفاده کنید.

۴- .....

رایانه

۱

به نظر شما، بهترین بندهای درس کدام هستند؟ آن‌ها را بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

از هر بند درس، دو کلمه‌ی مهم را انتخاب کنید و بنویسید.

____	____	____	____	____
____	____	____	____	____

برای کلمه‌های زیر، معادل‌های فارسی بنویسید.

____	←	پرانتز
____	←	سایز
____	←	فاکس
____	←	ترمينال

جدول زیر را کامل کنید.

جمع	مفرد
	اول شخص: فمیدم
	دوم شخص:

درباره‌ی تصویر، سه سطر بنویسید.

.....

.....

.....

در جمله‌های زیر نهاد، فعل، مفعول، زمان و شخص را مشخص کنید.

شخص	زمان	مفعول	فعل	نهاد	جمله
					۱- شما مفعول را می‌شناسید.
					۲- من و خواهرم هر روز کتاب می‌خوانیم.
					۳- معلم عزیز ما با دقت تکالیف را می‌بیند.
					۴- باران، سبزه‌ها را شست.

به امید روزهایی روشن‌تر و زیباتر

دو ستاره‌ی درختان

۱

تصمیم عجیب خواجه نصیر چه بود؟ آن تصمیم را بنویسید.

.....

.....

.....

۲

واژه‌ی مناسب را در جمله به کار ببرید.

- هرگز خود را پیش دیگران ..... مکن. (خار - خوار)
- دودی غلیظ به آسمان ..... مرد ..... قربانیان حریق را نجات دهد. (می خواست - برخاست)
- ..... نعمت خداوند همه جاگسترده است. (خوان - خان)
- میرزاتقی ..... امیرکبیر از شخصیت‌های بزرگ ایران است. (خوان - خان)

- هر که نان از عمل ..... خورد
(خویش - خویش)

۳

یک واقعه‌ی مهم در سال هجری قمری و یک واقعه‌ی مهم در هجری شمسی را با استفاده از کتاب تاریخ بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

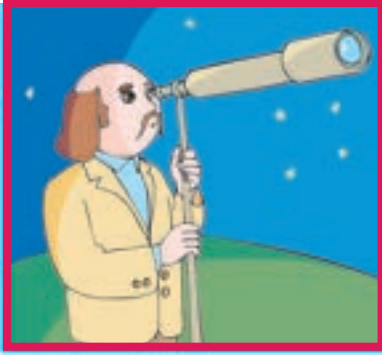
۴

تحقیق کنید که رصدخانه‌های جدید چه فرقی با رصدخانه‌های قدیمی دارند. (دو فرق را بنویسید)

.....

.....

درباره‌ی کار این دانشمند یک بند بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

جدول را کامل کنید.

		۱						
			۲					
				۳				
					۴			
						۵		
							۶	
								۷

۱- هوای اطراف زمین

۲- همان ماه است.

۳- به ... گرای و بدو شو بلند

۴- یکی از انواع تقویم‌های ایرانی

۵- قاره‌ی سیاه

۶- به محل مطالعه‌ی ستارگان می‌گویند.

۷- با سفینه آن را انجام می‌دهند.

کلمه‌های زیر را در جمله‌ی مناسب به کار ببرید.

	زیرکانه
	شجاعانه
	آگاهانه
	هوشیارانه

خدا حافظ، شجاع و هوشیار باشید

دینی

روزی که باران می بارید

۱

نوشته را از روی متن درس کامل کنید.

..... امید و پدر بزرگ مشغول تماشای

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

مترادف (هم معنی) کلمه‌های زیر را بنویسید.

اهمیت

لذت

انتظار

پیغام

تماشا

فهمیده

به آخر کلمه‌ها حرف «ی» اضافه کنید و با کلمات ساخته شده یک بند بنویسید.

شنیدن، گفتن، خواندن، نوشتن

.....

.....

.....

.....

.....

.....

نام شخصیت‌های داستان‌هایی را که در روان‌خوانی‌های دو فصل پیش آمده است، بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

جدول زیر را کامل کنید.

فعل	قید	مفعول	نهاد	جمله
				پدر بزرگ قاب عکسی را روی میز گذاشت.
				دانش آموز خوب هر روز درمش را می‌خواند.
				امام زمان ^(ع) ، روزی شادی و آرامش را به دنیا خواهد بخشید.

کلمه‌های تازه‌ای را که این هفته در کتاب علوم و ریاضی خوانده‌اید، بنویسید.

.....

.....

.....

.....

نام دیگری برای داستان این درس بنویسید.

.....

نام شخصیت‌های درس را بنویسید.

.....

امام زمان (ع)، یارسان

طوفان نوح علیه السلام

۱

ده جمله‌ی درس را که دارای کلمه‌های تازه هستند، بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

جاهای خالی را مانند مثال کامل کنید.

آب در زمین فرورفت.	←	رفت	فرو
	←	نشست	
	←	خورد	
	←	آمد	باز
	←	گشت	
	←	گفت	
	←	خورد	بر
	←	.....	
	←	چید	

جمله‌های زیر را به نثر امروز برگردانید و بنویسید.

دعا کرد بر قوم خویش به هلاک

.....

درخت ساج به چهل سال تمام شود.

.....

تخته‌ها به میخ بدوز و از آن کشتی کن.

.....

بر سر کوه روم تا آب از من باز دارد.

۴

هر یک از تصویرهای زیر، کدام قسمت از داستان را نشان می‌دهد. درباره‌ی هر کدام، یک خط بنویسید.

(۳)

(۲)

(۱)

۱-

۲-

۳-

۵

در جاهای خالی، کلمه‌های مناسب بگذارید.
الف - من دعوت او را ..... کردم.

عنايت

استجابت

اجابت

اطاعت

ب - عده‌ی کی به دین او ..... .

گرویدند

رفتند

آمدند

پذیرفتند

با خط زیبا بنویسید.

پسر نوح با بدان بنشست
سگ اصحاب کعبه روزی چند

خاندان نبوتش گم شد
پی نیکان گرفت و مردم شد

.....

.....

هم معنی (مترادف) واژه‌های زیر را بنویسید.

____	اصحاب	____	هلاک
____	آهنگ	____	نماز دیگر

فصل سہم

ملی و میہنی

سرود ملی

۱

بند اول و آخر درس را بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

۲

فعل‌های بند اول را بنویسید و زمان آن‌ها را تعیین کنید.

.....

.....

.....

جدول زیر را کامل کنید.

افقی:

۶	۵	۴	۳	۲	۱

۱- پیامبر طوفان و کشتی - اولین

کلمه‌ی سرود ملی ایران

۲- پسر نوح با..... بنشست خاندان

نبوتش گم شد

۳- بزرگ‌ترین جانور دریا - جمع من

۴- بخش اول کلمه‌ی تعطیل - یاری

کردن

عمودی:

۱- اصل دوم از اصول دین ۲- همان خداحافظی است ۳- نه گذشته است نه آینده ۴- حرف

خوردنی - پیرمرد حروف الفبا ۵- بالا آمدن آب دریا ۶- فریاد بی سر

برای کلمه‌های زیر، صفت‌های مناسب بنویسید.

کلمه	صفت مناسب
کوه	
دریا	
ایران	
پرچم	

معادل فارسی هر کلمه را به آن وصل کنید.

رنج	مخفی
شکلیایی	اغلب
پنهان	عذاب
بیش تر	صبر

به ابتدای هریک از کلمه‌های زیر صفت مناسبی بیفزایید و با آن جمله بسازید.

.....مرد

.....راه

کلمه‌ی «انگیز» را با کلمه‌ی مناسب ترکیب کنید و جمله بسازید.

شور	+	انگیز	←	شور انگیز	هوای بهار شور انگیز است.
	+	انگیز	←		
	+	انگیز	←		

مفعول، قید و صفت را در جمله‌ها مشخص کنید.

صفت	قید	مفعول	جمله
			دانش آموزان زیرک، کتابِ خوب می خوانند.
			من، هر روز، پرندگان زیبا را می بینم.
			خدا، بندگانِ درست کار را بسیار دوست دارد.

درس را بخوانید و ده واژه که یادآور سرود ملی باشد، بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

درست کار باشید

ایران زیبای من*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- * در این انشا می‌توان:
- ۱- احساسات خود را نسبت به ایران بیان کرد.
  - ۲- زیبایی‌ها و گذشته‌های افتخارآفرین را بیان کرد.
  - ۳- به تاریخ، جغرافیا، مردم و ثروت‌های طبیعی و ملی اشاره کرد.

آپوزن

۱

درس را بخوانید و جمله‌هایی را که در آن‌ها کلمه‌های ایران و ایرانی هست، بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

دو تن از قهرمانان ملی ایران را که در کتاب‌های درسی شما آمده است، در پنج سطر معرفی کنید.

.....

.....

.....

.....

.....

با هر دو کلمه، جمله بسازید.

ضمیر	کلمه	جمله
من	سهمگین	من صحنه‌های سهمگین جنگ را در تلویزیون دیدم.
تو	غمگین	
او	خشمگین	
ما	دردناک	
شما	ترسناک	
ایشان	فناک	

یک صحنه‌ی دفاع از ایران را نقاشی کنید و یک جمله‌ی زیبا درباره‌ی آن بنویسید.

با این کلمه‌های درس جمله‌های جدیدی بسازید.

	مذلت و خفت
	گذرگاه
	لگدکوب
	احاطه
	چیرگی

کلمه‌ی مناسب داخل کمانک را در جای خالی قرار دهید.

هر شب ..... تلویزیون، اخبار تازه‌ای می‌شنوند. (بینایان - بینندگان)

ما باید گوش ..... و چشم ..... داشته باشیم. (شنوا - شنونده، بینا - بیننده)
..... یابنده است. (جویا - جوینده)

چشمه‌های ..... از کوهساران ..... می‌شوند. (جوشان - جوشنده، روان - رونده)

جدول زیر را کامل کنید.

متضاد	مترادف	کلمه
		نومید
		ناگوار
		ذلت

سر بلند باشید

طبيعت

سلام، سرسبزتر از بهار

صدای پای بهار

۱

جمله‌هایی از درس را که در آن‌ها از بهار گفته شده است، بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

به جای صفت‌ها و مضاف‌الیه‌ها، صفت‌ها و مضاف‌الیه‌های دیگری بگذارید.

____	←	توره‌های قفس	____	←	گل‌های تازه
____	←	بخار لطیف	____	←	آسمان دل‌گیر
____	←	زوزه‌ی گرگ	____	←	روزهای سرد
____	←	درخت نارون	____		

به هر کلمه یک صفت و یک مضاف‌الیه اضافه کنید.

____	←	دست	____	←	گل زیبا
____	←		____	←	گل
____	←	بهار	____	←	گل باغچه
____	←		____	←	جنگل

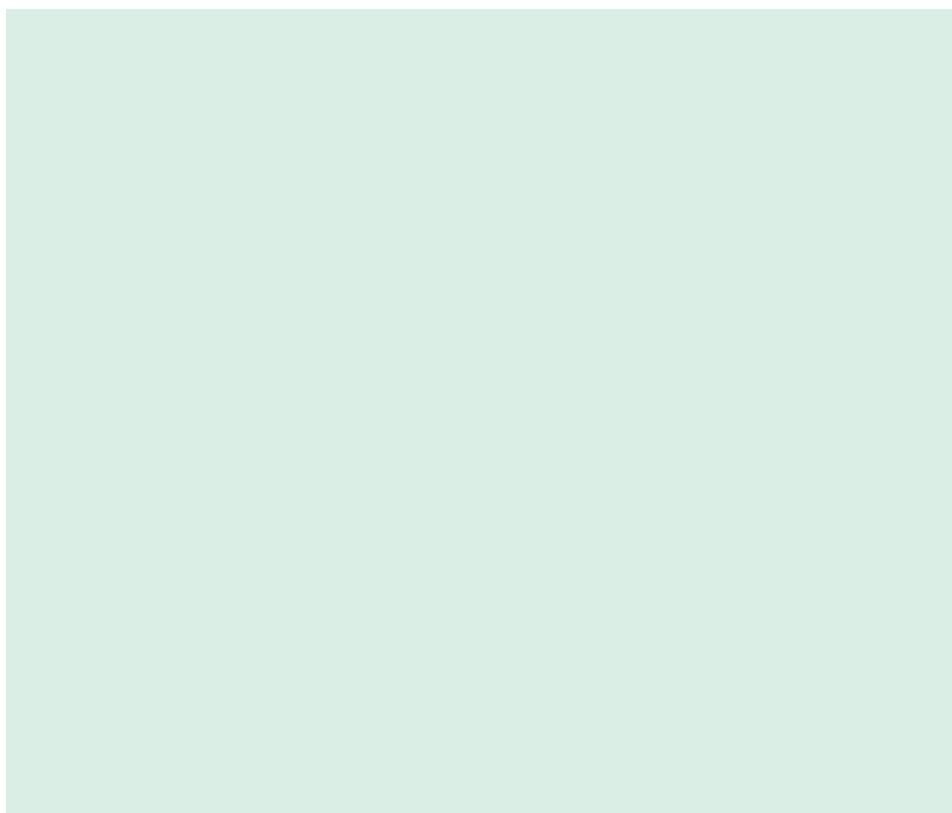
جمله بسازید.

از سیر تا پیاز: .....

از کوچک تا بزرگ: .....

از نوک پا تا فرق سر: .....

یکی از منظره‌هایی را که نویسنده توصیف کرده است، نقاشی کنید.

دو جمله را به یک جمله تبدیل کنید.

بهار زیباست. بهار در راه است. ← بهار زیبا در راه است.

جنگل بزرگ است. جنگل پوشیده از برف است.

آسمان آبی است. آسمان چشم را نوازش می دهد.

کویر سوزان است. کویر درخت ندارد.

هر جفت واژه را در یک جمله به کار ببرید.

جمله	جفت واژه
	تلخ و شیرین
	نشسته و ایستاده
	زشت و زیبا
	تاریک و روشن

زندگیتان شیرین، روزهایتان روشن

سلام، دوستدار طبیعت ایران

اگر طبیعت زیبای ایران نباشد...

۱

جمله‌هایی از درس را انتخاب کنید که کلمه‌های زیر در آن‌ها دیده شود.
سپس آن جملات را بنویسید.

کاشان

اصفهان

هامون

ماسوله

مشهد

مترادف کلمه‌های زیر را بنویسید و با آن‌ها جمله بسازید.

طول

عرض

ارتفاع

عمق

پنج کلمه بنویسید که در آن‌ها «نورد» یا «گرد» باشد و دو تا از آن‌ها را انتخاب کنید و در یک جمله به کار ببرید. مانند صحرانورد یا صحراگرد

برای هر کدام از جمله‌های قسمت «الف»، دو جمله‌ی ادبی و توصیفی در قسمت «ب» بنویسید.

ب	الف
	هوا ابری است.
	گل‌ها باز شدند.

برای یکی از تصویرهای زیر، یک بند ادبی و توصیفی بنویسید.

.....

.....

.....

کلمه‌های زیر را دسته‌بندی کنید و در جدول بنویسید.

گوناگون، تهران، بلند، او، سرسبز، هر روز، مشهد، می‌دانم، نخواهد بود، خاطره انگیز،
پننا، گلاب، ایشان، معروف، کم‌کم، تو

اسم	فعل	ضمیر	صفت	قید

شاداب و سلامت باشید

فصل هشتم

هنر و ادب

حافظ

۱

به پایان هر یک از واژه‌های زیر (ه - ه) اضافه کرده و آن‌ها را به چند دسته تقسیم کنید.

دست - هفت - گردن - پای - ده - دماغ - گوش - پوش - گیر - سد - تاب -
دو روز - پایان - هزار

مکان	زمان	ابزار و اشیا

جاهای خالی را مطابق نمونه کامل کنید.

..... ←	..... +	رفت	رفت و روب ←	روب +	رفت
..... ←	..... +	.....	..... ←	..... +	جست
..... ←	..... +	.....	..... ←	گو	.....
..... ←	..... +	دید	..... ←	گذار	.....

درباره‌ی این دو بیت از غزل حافظ تحقیق کنید و نتیجه‌ی آن را در دو بند بنویسید.

ستاره‌ای بدرخشید و ماه مجلس شد   دل‌رمیده‌ی ما را انیس و مونس شد
نگار من که به مکتب زلفت و خط‌نوشت   به غمزه مسئله آموز صد مدرّس شد

.....

.....

.....

.....

.....

.....

کلمه‌های زیر را مطابق نمونه در جدول قرار دهید.

جاری - زلال - آرام - بلند - زندگی - صاف - مرگ - فقر - پنداشتیم - شفاف -
 صداقت - دروغ - شلوغ - روان - نماز - داشتیم - تنگ دستی - ساکن - کوتاه -

نیاز

هم قافیه	متضاد	مترادف
		جاری، روان

شماره‌های درست را به هم وصل کنید.

۱	خود غلط بود آن چه ما پنداشتیم	۱	اگر آن ترک شیرازی به دست آرد دل ما را
۲	محصول دعا در ره جانانه نهادیم	۲	نفس باد صبا مشک فشان خواهد شد
۳	عالم پیر دگر باره جوان خواهد شد	۳	ما زیاران چشم یاری داشتیم
۴	به خال هندویش بخشم سمرقند و بخارا را	۴	مادرس سحر در ره میخانه نهادیم

برای عبارت‌هایی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است، مترادف مناسبی پیدا کنید.

شعر مرا فرشتگان در آسمان‌ها از بر می کنند.

حافظ، دشمن فریب، دروغ و ناراستی است.

حافظ به باغ سبز و دل‌گشای مصلاً دل بسته بود.

حافظ در کودکی پدر خود را از دست داد.

تنهایک بار به یزد سفر کرد.

هرگز میل به گشت و گذار در جای دیگر نداشت.

خدا حافظ!

درباره‌ی یکی از شاعران فارسی زبان
تحقیق کنید و بنویسید.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

* برای نوشتن این انشا می‌توانید به موارد زیر بپردازید:

- ۱- تحقیق کنید (آشنایان و نزدیکان - کتاب‌خانه)
- ۲- تولد و کودکی فرد
- ۳- جوانی و پیری
- ۴- تحصیلات
- ۵- اقدامات
- ۶- کتاب‌ها و آثار
- ۷- .....

سلام، آشنای رنگ ها و نقش ها

نخاکر

۱

ادامه ی هر جمله را تا پایان بند بنویسید.

هنوز هم هستند مردانی که.....

.....

.....

.....

استاد با هیجان و ناباوری.....

.....

.....

.....

۲

در سال گذشته خواندیم که عبارت هایی مانند «پنبه از گوش درآوردن» کنایه است. سه کنایه از درس پیدا کنید و با هریک جمله ای بسازید.

برای هر یک از کلمه‌های زیر، سه هم خانواده بنویسید.

			قُدس
			ایمان
			تَحسین

چند کلمه مثل «خانه به دوش» و «سر به هوا» بنویسید و آن‌ها را معنی کنید.

.....

.....

.....

برای هر یک از انواع جمله، دو مثال بنویسید.

	-۱	خبری
	-۲	
	-۱	پرسشی
	-۲	

-۱	امری
-۲	
-۱	تعجبی
-۲	

نوشته را درباره‌ی تابلوی زیر، سه سطر ادامه دهید.

پیرزن تنها نشسته بود

.....

.....

.....

درباره‌ی تصویر روبه‌رو،
انشایی بنویسید.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- * برای نوشتن این انشا، می‌توانید:
- ۱- کتابی را که درباره‌ی عاشورا است، مطالعه کنید.
  - ۲- با پدر و مادر یا دیگران مشورت کنید.
  - ۳- از تخیل خودتان استفاده کنید.
  - ۴- با دقت در تابلو و صحنه‌های آن، متن را بنویسید.

گل با پی از گلزار ادب ادب از که آموختی؟

۱

بیست کلمه‌ی تازه‌ی درس را انتخاب کنید و بنویسید.

.....

.....

.....

.....

۲

در سال گذشته خواندید که بعضی از کلمه‌ها را می‌توان به شکل مخفف نوشت.
دو نمونه از کلمه‌های مخفف را از درس پیدا کنید و بنویسید.

.....

.....

مترادف کلمه‌های زیر را از درس پیدا کنید و بنویسید.

	نقصان		سرزنش
	درشتی		مصیبت
	گوشه		خودداری

هریک از عبارتهای زیر را به فارسی امروزی برگردانید.

مگر خردی فراموش کردی که درشتی می‌کنی؟

بازرگانی را هزار دینار خسارت افتاد.

این پایگاه به دعای مادر یافتی؟

خویشتن را به جای در ساختم.

چند کلمه‌ی دیگر مانند «پیل تن و دریادل» بنویسید و آن‌ها را معنی کنید.

.....

.....

.....

.....

.....

در متن زیر، موارد حذف شده را معلوم کنید و بنویسید.

عالم بی عمل به چه ماند؟ به زنبور بی عسل.

اندک اندک خیلی شود، قطره قطره سیلی.

نه هر چه به قامت مهتر به قیمت بهتر.

معنای بیت‌های زیر را به نثر امروزی بنویسید.

مگوی انده خویش با دشمنان   که لاجول گویند شادی کنان

* * *

نگویند از سر بازیچه حرفی   کزان پندی نگیرد صاحب هوش

.....

.....

.....

.....

دوست باهوش، ضداحافظ

مطمان محترم و اولیای کرامی دانش آموزان و صاحب نظران می‌توانند نظر اصلاحی خود را در باره می‌مطاب
این کتاب از طریق نامه به نشانی تهران - صندوق پستی ۱۵۸۵۵/۳۶۳ - گروه دسی مربوط و یا پیام نگار (Email)

talif@talif.sch.ir ارسال نمایند.

و دفتر نامه پستی و چاپ کتاب های می